

Ota kaupunki haltuusi!

Meijun vinkit

Meijun vinkit soveltuvat koululaisille, kerhoille tai kenelle tahansa, jota kiinnostaa omaan kotikaupunkiinsa syventyminen.

Tehtävien jälkeen ja jo niiden aikana voidaan keskustella siitä,

- ✿ minne tehtävä vie
- ✿ mitä tunnelmia ja ajatuksia se herättää
- ✿ miten oma suhde lähiympäristöön muuttuu
- ✿ millainen minun ja ympäristöni suhde parhaimmillaan olisi.

Minne kartta vie?

- ✿ Tarvitaan kartta, jossa ovat mukana sekä koulu että koti.
- ✿ Piirrä karttaan eri väreillä hauskoja kuvioita, esimerkiksi tähti tai anka, niin että sekä koti että koulu osuvat reiteille.
- ✿ Pyri viikon ajan kulkemaan koulureittisi tai työmatkasi karttaan piirtämäsi kuvioiden mukaan, niin että viikon lopulla olet kulkenut kaikki piirtämäsi reitit läpi.
- ✿ Kulkeudut varmasti sellaisiin paikkoihin, joihin et muuten tulisi menneeksi.

Kirje bussissa tai ratikassa

- ✿ Jos kuljet kouluun bussilla, mene takapenkille istumaan ja ryhdy kirjoittamaan kirjettä kuljettajalle.
- ✿ Ojenna kirje edellä istuvalle matkustajalle ja pyydä lähettämään se eteenpäin.
- ✿ Seuraa, kuinka pitkälle viesti kulkee.
- ✿ Ellei kirje päädy kuskille, päätty se jonkun matkustajan käteen

Porvoo yläkoululaisen silmin

| Teksti Merike Niitepöld |

Miten luoda lähiympäristöön uudenlainen, omalta tuntuva luontopolku? Porvoon polku -menetelmän avulla Linnajoen koulun oppilaille avautui aivan uusia puolia kotikaupungistaan.

Linnajoen koulun opettajat, biologian ja maantieteen opettaja Jaana Rätty ja kuvataiteen opettaja Anu Turtiainen, ovat vetäneet oppilailleen projektia, jonka työnimenä on *Porvoon polku*.

”Tätä on tehty nyt jo yli vuoden. Kun me ja oppilaat olemme innostuneet, lähtöoletuksista onkin syntynyt paljon rönsyjä”, Jaana Rätty toteaa.

Projekti alkoi sillä, että opettajat pyysivät oppilaita listaamaan itselle tärkeitä paikkoja. Nämä paikat ryhmiteltiin ja niitä ryhdyttiin tutkimaan.

Tärkeä paikka kuvattiin

”Ensin oppilaat kävivät kuvaamassa paikkansa”, Anu Turtiainen kertoo. ”Se oli antoisaa ja mukavaa vaihtelua koulutyöhön.”

Tavoitteena oli luoda kaupunkiin luontopolku, joka on nuorten ehdoilla tehty.

Kuvista koottu näyttely pystytettiin Porvoon kaupunginkirjastoon, jossa se herätti suurta huomiota. ”Aikuisten mielestä oli varmasti mielenkiintoista

Veteen peittyneet kaupunki kuvaa tekijänsä huolta ilmaston lämpenemisestä.

Tekijä tarkkaili paikalla kulkevia ihmisiä ja huomasi useimpien kulkevan ohi kiireisen ja happamen näköisinä. Hymynaaman muotoisella penkkiveistoksella tekijä tavoitteli ihmisten iloisia kohtauksia torikeskustelujen merkeissä.

Roskapussi-teoksella otetaan kantaa puiston roskaamiseen viikonloppuiltoina. Roskien määrää liioittelemalla tekijä halusi kiinnittää asiaan huomiota ja sanoa: Huolehtikaa siitä että jätteenne päätyvät oikeaan osoitteeseen.

nähdä, millaisena Porvoo näyttäytyy seiska- tai kasiluokkalaiselle”, Turtaainen pohtii.

Seuraavassa vaiheessa biologian ryhmä valitsi kuvista tietyt kohteet, kiersi ne ja tutki, mitä kasveja ja eläimiä kohteesta löytyy.

”Kasvit ovat nyt prässissä”, Rätty kertoo. ”Eläimiä oppilaat havaitsivat aika vähän: variksia ja joitain hyönteisiä lähinnä.”

Kuulo ensin, sitten näkö

Taidekävelyllä oppilaiden tehtävänä oli havainnoida ja tehdä muistiinpanoja piirtämällä ja kirjoittamalla ensin siitä, mitä he matkalla kuulivat, ja vasta sitten siitä, mitä he näkivät.

”Pyysimme oppilaita myös miettimään, mitä paikka kertoisi meille, jos se osaisi puhua”, Turtaainen kertoo. ”Tästä sanomasta oppilaiden tuli sitten suunnitella veistos. Se luotiin ja liitettiin omaan kuvaan kuvankäsittelyohjelmalla.”

Projektin aikana heräsi ajatus myös ränsistyneen sillan alustan muuttamisesta kauniimmaksi.

”Ideoimme nyt oppilaiden kanssa

parannusehdotuksia. Toivottavasti tästä syntyy yhteistyötä kaupungin kanssa”, Rätty sanoo.

”Jos saisimme maalit ja maalausluvan, paikka voisi näyttää paljon miellyttävämmältä.”

Aarteiden tarinoista luontopoluksi

Mielikuvitusta käytettiin muillakin tavoin. Äidinkielen kanssa yhteistyössä on teetetty tarinoita siitä, mitä omasta paikasta löytyvä esine, eläin tai kasvi kertoisi tai tekisi.

Oppilaiden kuvista, havainnoista ja tarinoista on ollut tarkoitus laatia luontopolun runko. Tätä Porvoon polkua voisivat hyödyntää muutkin oppilaat – ja vaikkapa Porvoon monet matkailijat.

Opettajien ideat eivät suinkaan ole loppuneet. ”Tavoitteena on tehdä yhteistyötä läheisen päiväkodin kanssa: antaa heille nähtäville oppilaiden kuvia ja pyytää lapsia esimerkiksi maalaamaan kuva sellaisena kuin se heille näyttäytyy. Lapsia voisi myös saduttaa”, Rätty sanoo ja jatkaa innostuneena: ”Juuri äskensitä paitsi keksin, että kuvista ja tarinoista voisi tehdä vaikka kalenterin!” ♦

Linnaojen koulun vinkit

- ✿ Anna oppilaille digikamera ja pyydä kuvaamaan merkityksellisiä, kaunis tai ruma paikka omassa lähiympäristössä. Oppilaille on tärkeää saada äänensä kuuluville.
- ✿ Kiertäkää kuvatut kohteet ja tutkikaa, mitä eläimiä ja kasveja kohteesta löytyy.
- ✿ Äidinkieli ja mielikuvitus mukaan: mitä paikka tai sen asukas kertoisi, jos se osaisi puhua?
- ✿ Miltä haluaisin paikan näyttävän 100 vuoden päästä?
- ✿ Kuvankäsittely antaa mahdollisuuksia muokata todellisuutta: tehkää taideteos tai toteuttakaa muutostoiveet.
- ✿ Hyviä yhteistyötahoja ovat kaupunki tai kunta, matkailutoimisto ja alueen muut päiväkodit ja koulut.
- ✿ Kertokaa projekteista paikallislehdille.

Vinkkejä voi soveltaa myös maaseudulle sopiviksi.